

**rijksuniversiteit
 groningen**

**Jaarverslag 2015
 Dierexperimentencommissie
 Rijksuniversiteit Groningen**

Adressen

post Ant. Deusinglaan 1, huiscode FA29 9713 AV
Groningen

e-mail secrdec.umcg@umcg.nl (secretariaat)

internet www.rug.nl/umcg/dec

Introductie

In verband met de invoering van de herziene wet op de dierproeven (WoD) per 18 December 2014 is er in 2015 een significante verschuiving geweest in de structuur van werken. Met invoering van deze wet moeten voor nieuw te starten dierexperimenteel onderzoek aanvragen ingediend worden bij de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). Deze aanvragen zijn, voor indiening, afgestemd met de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD) en door de DEC beoordeeld. Door de DEC is vervolgens een DEC advies opgesteld. Het DEC advies, samen met de CCD aanvraag, is door de vergunninghouder bij de CCD ingediend. De DEC dient een door de CCD erkende DEC te zijn (zie hierna). Naast beoordeling van bovengenoemde CCD aanvragen is een oude taak van de DEC, namelijk het beoordelen van wijzigingen/amendementen voor oude projecten (goedgekeurd door de DEC-RUG voor 18-12-2014), blijven bestaan. Deze oude projecten zijn tot maximaal 01-01-2018 nog geldig.

De DEC-RUG

Samenstelling en CCD erkenning

De samenstelling van de Dierexperimentencommissie van de Rijksuniversiteit Groningen (DEC-RUG) is in 2015 een aantal keren gewijzigd. Conform samenstellingseisen vastgesteld door de CCD was de DEC op 1 mei 2015 samengesteld zoals weergegeven in **tabel 1**.

Tabel 1. Samenstelling DEC-RUG op 1 Mei 2015

Positie	Expertise W3V; ED; PG; HV; E; PB	Betrokken bij dierproeven? B/NB	Arbeidsrelatie RUG
Voorzitter	W3V; PG; HV; PB	B*	gA
Lid 2	W3V, PB	B*	gA
Lid 3	W3V	B	A
Lid 4	E	NB	gA
Lid 5	W3V; HV; PB	NB	gA
Lid 6	W3V	B	A
Lid 7	ED	NB	gA
Lid 8	W3V	B	A
Lid 9	HV; PB	B	A
Lid 10	W3V	NB	gA
Adviseur 1	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Adviseur 2	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Secretaris (ambtelijk)			

Afkortingen: **Expertise:** W3V = de wetenschapsgebieden en wetenschappelijke toepassingen waarvoor de dieren zullen worden gebruikt, met inbegrip van vervanging, vermindering en verfijning op de betrokken gebieden; ED = het ontwerp van proeven, in voorkomend geval met inbegrip van de statistische aspecten; PG = de proefdiergeneeskundige praktijk dan wel de diergeneeskundige praktijk met betrekking tot wilde dieren; HV = het houden en verzorgen van dieren van de soorten die zullen worden gebruikt; E = ethiek; PB = proefdieren en hun bescherming; **Betrokken bij dierproeven:** NB = niet betrokken; B = betrokken, B* = betrokken uitsluitend buiten NL; **Arbeidsrelatie:** gA = geen arbeidsrelatie; A = arbeidsrelatie

Bovenstaande samenstelling, als mede een nieuw DEC reglement, overzicht expertise, arbeidsrelatie overzicht en belangenverklaringen zijn opgenomen in

een aanvraag DEC erkenning welke eind April 2016 naar de CCD is gestuurd. Op 23 November 2015 is de DEC-RUG door de CCD erkend.

Gedurende het lopende jaar zijn er nog mutaties in de samenstelling van de DEC geweest: vier DEC leden zijn uitgetreden en twee nieuwe DEC leden zijn toegetreden, resulterend in een samenstelling zoals weergegeven in **tabel 2** (situatie eind 2015), hetgeen overeenkomt met een vermindering met drie leden ten opzichte van de oude WoD.

Tabel 2. Samenstelling DEC-RUG 31-12-2015

Positie	Expertise W3V; ED; PG; HV; E; PB	Betrokken bij dierproeven? B/NB	Arbeidsrelatie RUG
Voorzitter	W3V; PG; HV; PB	B*	gA
Lid 2	W3V, PB	B*	gA
Lid 3	E	NB	gA
Lid 4	W3V	B	gA
Lid 5	W3V	B	A
Lid 6	ED	NB	gA
Lid 7	W3V	B	A
Lid 8	W3V	NB	gA
Adviseur 1	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Adviseur 2	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Secretaris (ambtelijk)			

(*) Feitelijke aanstelling per 01-01-2016.

Afkortingen: **Expertise:** W3V = de wetenschapsgebieden en wetenschappelijke toepassingen waarvoor de dieren zullen worden gebruikt, met inbegrip van vervanging, vermindering en verfijning op de betrokken gebieden; ED = het ontwerp van proeven, in voorkomend geval met inbegrip van de statistische aspecten; PG = de proefdiergeneeskundige praktijk dan wel de diergeneeskundige praktijk met betrekking tot wilde dieren; HV = het houden en verzorgen van dieren van de soorten die zullen worden gebruikt; E = ethiek; PB = proefdieren en hun bescherming; **Betrokken bij dierproeven:** NB = niet betrokken; B = betrokken, B* = betrokken uitsluitend buiten NL; **Arbeidsrelatie:** gA = geen arbeidsrelatie; A = arbeidsrelatie

Vergunninghouders.

De DEC-RUG behandelde CCD aanvragen voor de RUG (UMCG en Centrum voor Levenswetenschappen). Tevens heeft de DEC-RUG aanvragen behandeld voor externe vergunninghouders, te weten Brains On-line BV, Mucosis BV, Equine Diagnostics en InnoSer.

Activiteiten DEC-RUG

Vergaderingen

De DEC-RUG kwam in 2015 twaalf keer bijeen. De KLEINE-DEC, waarin de voorzitter, vicevoorzitter (een per maand roulerend DEC-lid) en secretaris zitting hebben met de adviseurs, kwam elf keer bijeen. In de KLEINE-DEC vergaderingen werden wijzigingen/amendementen voor oude basis- en deelprojecten voorbereid. In de reguliere DEC vergaderingen zijn CCD aanvragen besproken en DEC adviezen voor de CCD voorbereid en ook besluiten op wijzigingen/amendementen voor oude basis- en deelprojecten genomen.

Amendementen/wijzigingen oude projecten

Bij de DEC-RUG werden in 2015, 57 reacties, 142 wijzigingen en 18 verlengingsverzoeken behandeld. Het overgrote deel van de bovenstaande behandelingen werd voor de vergunninghouder RUG, en dan met name het UMCG, uitgevoerd. Over twee verlengingsverzoeken oordeelde de DEC negatief, dit vanwege het overschrijden van de maximale toegestane looptijd van de projecten.

CCD Aanvragen

In 2015 zijn 48 CCD aanvragen bij de DEC binnengekomen. Naar aanleiding van de aanvraag werden bij alle aanvragen vragen gesteld aan de aanvrager en bij 9 aanvragen werd verzocht om de aanvraag (deels) te herschrijven teneinde de aanvraag navolgbaarder te maken. Bij 1 aanvraag is de aanvraag niet behandelbaar verklaard. Bij 3 andere aanvragen is er geen DEC advies opgesteld in verband met intrekken/stoppen van de aanvraag en bij 2 aanvragen liep de DEC beoordelingsprocedure nog op 31 December 2015. Bij 42 ingediende aanvragen is een DEC advies opgesteld. De benodigde werkdagen voor het opstellen van een advies is weergegeven in **Figuur 1**. Het gemiddelde aantal werkdagen lag op 15,6. Bij 6 aanvragen was er een overschrijding van de streeftijd van maximaal 20 werkdagen, dit doorgaans vanwege de complexiteit van de aanvraag.

Van 42 aanvragen zijn door de vergunninghouder de aanvraag, vergezeld van het DEC advies, ingediend bij de CCD. Van deze aanvragen zijn er 29 geheel vergund, 2 deels vergund en 8 niet vergund. Van 3 aanvragen liep de beoordelingsprocedure nog ten tijde van opmaak van dit jaarverslag. Uit deze cijfers blijkt dat het DEC-RUG advies in 74% geheel is gevolgd door de CCD. Bij inclusie van de deels vergunde projecten komt dit op 79% gevolgde adviezen. Deze percentages zijn hoger dan het, door de CCD in Oktober gepubliceerde, landelijke gemiddelde percentage van 70% gevolgde adviezen.

Pilot introductie nieuw DEC adviesformulier

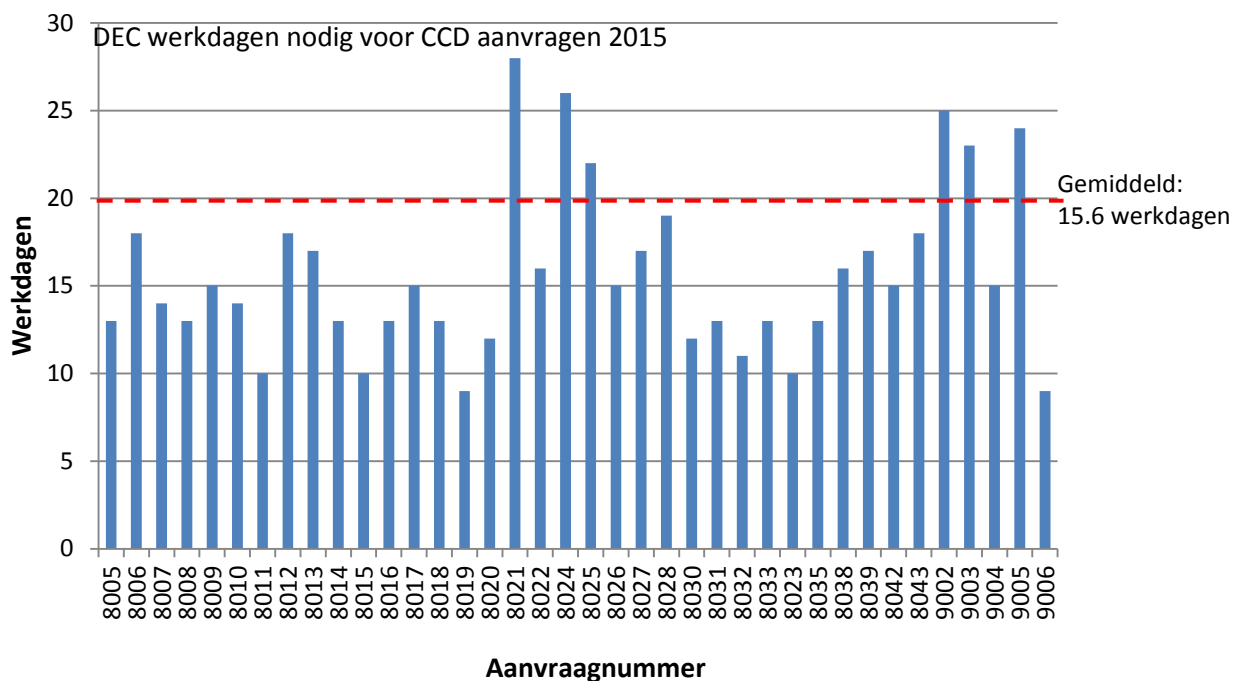
In November is de DEC-RUG door de CCD gevraagd om te participeren in een pilot om ervaring op te doen en feedback te geven op het nieuwe DEC adviesformulier. Dit nieuwe format is gebaseerd op de CCD notitie 'ethisch toetsingskader', uitgebracht in April 2015.

Communicatie

Voor het indienen van amendementen op oude projecten die goedgekeurd zijn vóór 18 December 2014 heeft de DEC, in samenspraak met de IvD, in 2015 criteria opgesteld. Deze criteria zijn opgenomen in een notitie die verstuurd is naar alle geregistreerde artikel 9 functionarissen.

Ter introductie van de nieuwe procedures m.b.t. de nieuwe wet op de dierproeven zijn er door de IvD en DEC in Maart 2015 een aantal voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Nadien zijn er in Oktober 2015 nogmaals een tweetal voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd met als doel om de eerste ervaringen van de DEC en IvD met de nieuwe procedure voor CCD aanvragen te delen met aanvragers.

De CCD aanvraagprocedure en adviezen omtrent invulling van de aanvraag zijn tevens toegelicht in een DEC/IvD notitie voor onderzoekers. Deze notitie is in December 2015 naar alle geregistreerde artikel 9 functionarissen gestuurd.

Figuur 1. Doorlooptijd bij DEC-RUG voor ingediende CCD aanvragen. De weergegeven aanvragen betreffen de aanvragen die voor 1 Januari 2016 zijn afgerond. De rode stippellijn geeft de streeftijd van 20 werkdagen voor behandeling van CCD aanvragen aan.

Landelijk overleg

De DEC-RUG heeft geparticipeerd in een drietal, door de NVDEC, georganiseerde bijeenkomsten, n.l. het DEC voorzittersoverleg in April en Juni en een bijeenkomst voor DEC voorzitters en secretarissen in November. Daarnaast participeerde de DEC-RUG in een drietal bijeenkomsten georganiseerd door de CCD, n.l. de bijeenkomst over het ethisch toetsingskader in April en het CCD-DEC voorzitters overleg in Juni en December.

In November heeft er overleg m.b.t. RUG CCD aanvragen plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de DEC, college van bestuur RUG en de CCD.

Educatie

Bij drie cursussen proefdierkunde (Januari, Juni en September 2015) werd de nieuwe wet op de dierproeven, de aanvraagprocedure en de rol van de DEC hierin, uitgelegd.

Automatisering

Het automatiseringssysteem voor bedrijfsvoering van de Centrale Dienst Proefdieren (CDP), PRIS, wordt uitgebreid met een onderdeel voor het indienen van vergunningaanvragen bij de CCD. In 2015 is een start gemaakt met deze module. De DEC heeft hiervoor input geleverd en werkt mee aan het testen en verdere ontwikkeling van deze module.

Ervaringen in 2015 met de nieuwe procedure n.a.v. de herziene wet op de dierproeven

De invoering van een nieuwe procedure voor het aanvragen van CCD vergunningen heeft veel veranderingen, en daarmee ook onduidelijkheden met zich meegebracht. Voor de DEC was het bijvoorbeeld onbekend op welk abstractie-niveau de aanvragen geschreven dienden te worden en op welk niveau samenhang tussen de verschillende typen dierproeven (in de bijlagen beschreven) beschreven moest worden. Deze samenhang is door de CCD aangegeven als 'toetsbare eenheid', maar voor beoordeling hiervan waren geen (eenduidige) instructies van de CCD beschikbaar. De omvang en complexiteit van de aanvragen maakte dat er veel (extra) tijd aan de aanvragen moest worden besteed. De DEC-RUG bespeurde ook bij de aanvragers onvrede omtrent de nieuwe procedure. Dit kwam met name voort uit onbekendheid met de wijze waarop de aanvragen geschreven moesten worden (mate van abstractie niveau/omvang/detaillering). Ontegenzeggelijk is de hele procedure nu veel tijdrovender en kostbaarder geworden. Naar aanleiding van de opgedane ervaring gedurende het lopende jaar heeft de DEC-RUG, samen met de IvD, informatie bijeenkomsten georganiseerd voor aanvragers en een notitie voor aanvragers uit doen gaan teneinde verbetering van de aanvragen te bewerkstelligen (zie *Communicatie*).